

Cal Mateu

Sant Salvador de Guardiola

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Parròquia de Salelles
Emplaçament: Carretera vella d'Igualada (C-37 z) al km. 90,6 camí direcció oest uns 600 m i trencall a l'esquerra
Alçada: 289

Coordenades:

Latitud: 41.7071
Longitud: 1.78743
UTM Est (X): 399118
UTM Nord (Y): 4617967

Classificació

Número de fitxa: 08098-301
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Popular Contemporani
Segle: XX
Any: 1924
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: Catàleg de masies (núm. 051)
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: 08097A001000190000EZ
Autoria de la fitxa: Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dc., 30/12/2015 - 01:00

Descripció

Casa de pagès de dimensions força grans que ha conservat el volum i la tipologia originària. Forma part de la parròquia de Salelles i es troba situada a l'esplanada que s'estén al nord d'aquest nucli de població. Està formada per una construcció allargassada amb tres cossos diferenciats, fruit de l'ampliació en diverses fases des de la part de llevant, on es troba el cos originari, cap a ponent. El cos residencial originari era de planta quadrada i més tard s'eixamplà lleugerament per la part posterior. Consta de planta baixa més pis i golfes, amb coberta a dues aigües. Els murs són de pedra, arrebossats i, a la part davantera, pintats de blanc. Es tracta d'una construcció popular senzilla, amb una distribució de tres obertures simètriques a la façana principal. L'accés es fa per una escala que condueix directament a una terrassa situada al primer pis. L'interior, que disposa a la planta baixa d'un petit celler i antigament també estable, ha conservat els embigats de fusta i en general la tipologia constructiva tradicional. El cos intermig, d'una alçada lleugerament superior, és de planta quadrada i té un cobert adossat a la part posterior. Presenta la particularitat d'uns grans finestrals al pis central, ja que va ser concebut com una galeria-cosidor. El cos residencial de ponent és una obra ja molt recent. Darrera la casa hi ha un interessant pou que serveix encara per regar els horts i proporciona també aigua per a ús domèstic. És d'una gran amplitud i fondària, i a l'interior conserva una bomba antiga que ja no funciona.

Observacions:

Informació oral facilitada per Aurèlia Casals Tomàs.

Història

Aquesta casa fou construïda per Lluís Casals Centelles l'any 1924. Era fill de Mateu Casals (i d'aquí ve el sobrenom de la casa) i estava casat amb Conxita Vendrell. Anteriorment aquesta família vivia com a masovers en una casa a la finca del mas Suanya, en terme de Manresa, en el lloc conegut com el Pla de Maria. Avui s'hi conserva una casa mig ensorrada amb el nom de Cal Mateu Vell. Uns anys abans, el 1922, la família s'assabentà que els propietaris del mas Suanya venien la gran finca que tenien a Salelles, coneguda amb el nom de les Guitardes, als diferents parcers que la treballaven. Els Casals van aprofitar l'ocasió i s'afegiren a l'acord col·lectiu per la venda dels terrenys, el qual es troba a l'origen d'un bon grapat de cases que es van construir aquest anys escampades entorn del nucli de Salelles. Lluís Casals va ser un dels fundadors del Celler Cooperatiu de Salelles. El seu fill, Mateu Casals, va continuar treballant la terra, especialment una bona extensió de vinya que conservava en terrenys de l'antiga masoveria del Suanya. També va treballar uns anys al Celler Cooperatiu, on feia funcions d'enòleg. Després de la Guerra Civil, entorn de 1947, va fer construir el cos intermig de la casa, que havia de ser un habitatge per la seva única filla: Aurèlia Casals Tomàs. Ella i els seus descendents són els que encara avui habiten la casa. Entorn del 1999 es construï un nou habitatge a ponent, edificat sobre uns antics galliners que tenien dos pisos d'alçada.

Bibliografia

Diputació de Barcelona; BERRY SAR, S.L. (2010). Pla especial de catalogació de masies i cases rural en sòl no urbanitzable. Ajuntament de Sant Salvador de Guardiola (núm. 051).
FARGAS MORERA, Fèlix (2012). Salelles, 1000 anys de fets i esforç, treball i creixement de la seva parròquia, p. 149.

